
VIERING / DIENST op 15 maart 2026, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Kerkenraadslid: Tilly Overbeek-Keessen
Orgel/Piano: J.R. Lezer: John Venema
Voorganger: Mandy van der Zwaard

Welkom en mededelingen (kerkenraad) aansteken van kaars

Laten we deze viering met elkaar begroeten met het zingen van
“Dit is een morgen als ooit de eerste” Lied 216

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw is eeuwigheid,
die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen

Genade, barmhartigheid en vrede,
door God die ons liefheeft.
van Jezus Christus die ons voorgaat als een goede leermeester
door de Heilig Geest, die ons steunt en die ons uitdaagt als een wijze hoeder.

Open ruimte

Zingen we nu “In de veelheid van geluiden” Lied 283, 1 t/m 4

Laten we bidden

Kom, Heilige Geest,
spreek altijd tot mijn hart.
En als Gij toch zwijgt,
laat dan uw zwijgen tot mij spreken,
want zonder U loop ik gevaar
mijn eigen inzicht te volgen
en het te verwarren met wat Gij mij leren wilt.
Amen.

Luisteren we nu naar de eerste schriftlezing. Die gaat over Samuel *nadat* hij in opdracht van de Heer, Saul (Sha’ul) heeft verworpen als koning. En zijn opdracht - het onthoofden van Agag - van hem heeft moeten overnemen.

Schriftlezing 1 Samuel 16 1- 13

Laten we zingen “Van ver van oudsher aangereikt”

**Lied 326,
1,2,5 & 6**

Schriftlezing 2 Psalm 23 Psalm van David

Zingen “Een rijke schat van wijsheid”

Lied 313, 1,2,3 & 4

Overdenking

Beste broeders en zusters,

Een aantal weken geleden op de eerste zondag van de veertigdagentijd, stelde dominee Paul de vraag: ‘Mens, waar ben je?’ Zoals het een goede overdenking behoort, riep deze vraag bij mij direct een aantal gevoelens en gedachten op. Ook lastige gevoelens. Schaamte. Verwijt. Liefde. Neerslachtigheid.

Het zijn gevoelens die Samuel vast niet vreemd waren na de vraag van God: ‘Hoelang blijf je nog treuren om Saul, die ik als koning van Israël verworpen heb? (...)’ Samuel was overduidelijk triest en neerslachtig blijkt uit het begin van (deze schriftlezing) het verhaal.

Nou is neerslachtigheid een lastig onderwerp. Want wat voor jou belangrijk genoeg is om over te malen is, voor een ander vaak helemaal niet de moeite waard. Hoe vaak hoor je niet; bekijk het eens positief. Of maak een witboek, met iedere dag een positieve ervaring... Maar soms ben je gewoon niet positief. En gelukkig is er in de bijbel ook ruimte voor deze gevoelens. Al blijkt dat voor mij niet echt uit de eerste regel van de schriftlezing van vandaag. Hoelang blijf je nog treuren... Dat kan je ook als niet zo begripvol uitleggen.

Maar inderdaad, waarom is Samuel eigenlijk zo verdrietig? Waarom is de man zo neerslachtig? Hij was zelfs zo boos – lezen we in het vers hiervoor - dat hij de hele nacht tegen God heeft getierd. Samuel is dus echt in een sombere stemming. Hij zit vol verwijten.

Laten we even een klein stapje terug doen. Want waar kwam die boosheid van Samuel vandaan? Het was zo; God zei tegen Samuel dat hij er spijt van had dat hij Saul tot koning had gemaakt. Saul had zich tegen de Eeuwige gekeerd door niet te gehoorzamen, de onthoofding die hem bevolen was negeerde hij. Mede daardoor mocht Samuel hem gaan vertellen dat God hem verworpen had als koning.

Het was een beslissing van de Eeuwige, maar Samuel treurde er om. Niet alleen in die ene boze nacht, maar nog een hele tijd daarna.

Het fascineerde mij dat Samuel zo neerslachtig en boos was door die beslissing van de Eeuwige. Wie is Samuël, wie zijn wij om daarover te treuren? Je kunt je zo voorstellen dat het deels teleurstelling is, omdat Gods weg soms zo anders loopt dan gehoopt. Dat dit kon gebeuren, moet voor Samuel heel moeilijk te verteren zijn geweest. Het kan niet anders dan dat zijn vertrouwen een deuk opgelopen heeft. De Eeuwige die een beslissing maakt en er ineens op terugkomt.

Toch horen we dat Samuëls vertrouwen in de Eeuwige groot genoeg was dat ondanks zijn boosheid wel vertrouwen hield. Immers, toen God hem naar Isai stuurde, ging hij toch wel weer vol goede moed op weg.

Nee, het was blijkbaar niet alleen Gods beslissing die zijn neerslachtigheid veroorzaakte. Het was het feit dat hij zich verantwoordelijk voelde. Samuel had Saul in opdracht van God tot koning gezalfd. Hij had voor hem gebeden, hem onderwezen en hem begeleid. Saul was niet zomaar iemand, niet zomaar een politieke figuur. Hij was Samuels verantwoordelijkheid. Mede daarom voelde het voor Samuel heel persoonlijk.

Dat hij de onthoofding moest doen die Saul verzuimd had, zal zijn stemming ook niet echt verbeterd hebben. En dan vraagt de Eeuwige ook nog: 'Hoe lang blijf je treuren?'

Wat bij Samuel gebeurt, behalve dan die onthoofding dan, herken ik ook in mijn eigen leven.

Velen van jullie hebben – net als ik – vast een keer ervaren dat er na periodes van rouw en verdriet ook weer een moment komt dat de treurnis moet plaatsmaken voor geloofsovertuiging.

Het verhaal vertelt namelijk verder dat we dat de Eeuwige zijn plan niet heeft opgegeven. Sterker nog, hij heeft **David** al uitgekozen. Zo leerde ik weer een nieuw belangrijk geestelijk principe:

Verdriet mag er echt zijn — maar Gods werk gaat gelukkig door. Samuel krijgt ruimte om te treuren, én tegelijk wordt hij geroepen om verder te gaan. Dat kan dus naast elkaar bestaan... Hij moet op weg gaan om David te zalven, en hij gaat in vol vertrouwen want God zei: 'Ik zal je laten weten wat je moet doen.'

En daar, beste broeders en zusters, hoop ik dan ook maar op. Dat God laat zien wat ik moet doen. Want de vraag 'Mens, waar ben je' riep bij mij lastige gedachten en gevoelens op van schaamte, verwijt, liefde en neerslachtigheid.

God roept mij. Geef ik wel antwoord? Luister ik wel? Waar ben ik? (Een stukje schaamte) (De overduidelijke Liefde.) 'We zijn Gods kinderen en Hij houdt onherroepelijk van ons.

In de Bijbelgespreksgroep hebben we het over deze vragen maar ook over hoop en wijze woorden. Waar put jij hoop uit in deze donkere tijd? Wat brengt jouw troost bij neerslachtigheid?

We lezen samen het boek van Erik Borgman 'Meer dan het leven; tegen moedeloosheid' als leidraad en eerlijk is eerlijk hoor, de gesprekken vliegen wel eens van hot naar her, van Juffrouw Buijs naar Trump. Van liefde Gods tot ongeloof over leven na de dood, maar het zijn warme en inhoudelijke momenten.

We delen met elkaar waar we over inzitten. Waar we neerslachtig of zelfs moedeloos of boos van worden. We delen woorden van hoop waar we ons aan kunnen vasthouden.

Het is niet alleen dat, het is ook een stukje geschiedenis. Zo leerde ik dat de vroegere Dopers niet echt overdenkingen hadden zoals wij nu. Er was niet echt één voorganger. Zij spraken zelf in kleine groepen met elkaar over de bijbel. Dát was wat Doopsgezind zo anders maakte dan andere geloven. Praten over de bijbel. De autonomie, van het zelf in handen hebben van de Bijbel. Het letterlijk vasthouden van de Bijbel. Het zelf kunnen nadenken en beslissen in plaats van alleen aanhoren en van bovenaf opgelegd krijgen. Dát was Doopsgezind. Dat ís Doopsgezind.

Het was in die tijd superrevolutionair dat dit gebeurde, anderen hoorden het alleen aan, Dopers hielden zélf de bijbel vast en spraken over de inhoud. Over de context. Over wat zij ervan vonden.

Dat vond ik eigenlijk nog best confronterend. Want als we niet praten over de bijbel en de inhoud, raakt dan de bron niet opgedroogd? Raken we dan de kern niet juist kwijt? De kern van het zelf nadenken, zelf lezen, zelf beslissingen maken gebaseerd op kennis uit de Bijbel?

Als we niet praten over de bijbel en de inhoud, kunnen we dan nog wel Doopsgezind zijn?

De vraag 'Mens waar ben je' bracht mij om deze redenen al in een vlaag van neerslachtigheid.

Toen Samuel zo triest was, zei God: 'Ik zal je laten zien wat je moet doen.' En Samuel vertrouwde daarop. Hij ging naar Isaï en zalfde David als koning.

David kende een glorieuze levensspanne als koning, maar niet alleen dat, wat nog veel belangrijker was, hij is de voorvader van Jezus (' vader). En zelfs hij, David, schreef in de Psalmen regelmatig over zijn innerlijke strijd. In (de klassieke vertaling van) Psalm 42:6 zegt hij:

“Wat buigt gij u neder, o mijn ziel, en zijt onrustig in mij? Hoop op God; want ik zal Hem nog loven, Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God!”

Ik vind het mooi om te zien dat David zijn neerslachtigheid erkent, maar ook zichzelf moed inspreekt door zich te richten op de hoop in God. Er zijn veel meer voorbeelden van neerslachtigheid in de bijbel, het is dus een normaal menselijk gevoel.

‘Mens, waar ben je’ is een vraag die hopelijk niet alleen neerslachtigheid oproept, maar ook hoop. Een vraag die niet alleen als een opzichzelfstaande oproep klinkt, maar ook nieuw vertrouwen kan uitstralen. Vertrouwen in de Eeuwige, in Jezus én in onszelf. Alsof we als David zijn of als Samuël. Klein maar uitverkoren.

‘Mens, waar ben je’. Dat is een vraag die vooral ook verbinding kan scheppen. Niet alleen in de neerslachtige buitenwereld waar we iedere week ons licht mee naartoe nemen, maar ook hier in onze geloofsgemeenschap, in de bijbelgespreksgroep. In de kringen. In de kerk. Overal. Maar in ieder geval met elkaar.

Amen.

Piano – muziek

Open ruimte

Gebed en onze Vader: Laten we samen bidden.

God we bidden u om hoop. Hoop op vrede en menslievendheid. Maar we bidden ook om vertrouwen. Dat wij – net als Samuel en David, Hanna en Maria – uw weg met het volste vertrouwen mogen volgen. We bidden U om Uw stem als wij het niet meer weten. Dat U ons laat zien wat wij moeten doen.

God, we bidden u, dat wij moed houden, Uw bron van geloof te bewaren en te bespreken. Moed om te horen wat U ons aanreikt. Moed om onszelf te blijven verdiepen in Uw woord, om te blijven praten over Uw woord.

Eeuwige, we bidden u voor een ieder die het moeilijk heeft. Moge ook zij of hij uw stem horen en kracht putten uit uw aanwezigheid, hoe hun gebed ook klinkt.

We bidden tot U ook voor een betere wereld.

Dat Uw stem meer gehoord wordt en zo uw koninkrijk dichterbij komt.

Dat de doofheid in leiders verdwijnt door uw woorden, en dat hun hardheid verdwijnt misschien mede door onze antwoorden op uw roep.

Maar boven al bidden we U dat ondanks alle verschillen, de taal van de liefde, van geduld en verzoening harder zal klinken meer dan ooit tevoren – ook door ons.

Mogen we nu stil van binnen bidden voor dát wat ons hart bezighoudt en daarna samen het Onze Vader bidden.

Stil zijn

Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit,
tot in eeuwigheid.
Amen.

Collecten

Zingen “God, schenk ons de kracht”   Lied 418 1,2,4

Zegenbede

De eeuwige zegent je en behoed je:
De eeuwige doet zijn glans over je schijnen en is je genadig.
De eeuwige ziet je. Je bestaat in zijn ogen en zo geeft hij vrede.

Zingen "Ga met God en Hij zal met je zijn"

Lied 416

Doven van de kaarsen